

**UNIWERSYTET KAZIMIERZA WIELKIEGO
WYDZIAŁ PEDAGOGIKI
KATEDRA PEDAGOGIKI OPIEKUŃCZEJ I PROFILAKTYKI SPOŁECZNEJ**

PROGRAM

**Praktyki ciągłej poza placówkami oświatowymi
(120 godzin)**

dla kierunku:

**Pedagogika opiekuńcza z profilaktyką uzależnień i socjoterapią
studia stacjonarne I stopnia
rok II (semestr IV)
profil praktyczny**

Bydgoszcz 2021

1. Informacja o kierunku studiów dla placówki/institucji przyjmującej studenta na praktykę:

Pedagogika opiekuńcza z profilaktyką uzależnień i socjoterapią, to kierunek przygotowujący kadry pedagogiczne jednocześnie do pracy opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej na rzecz dzieci od urodzenia do 15 roku życia. Kształcenie na kierunku ma unikalny charakter. Zrezygnowaliśmy z tzw. kształcenia przedmiotowego, na rzecz kształcenia skoncentrowanego na tworzeniu studentom warunków do rozwijania najważniejszych kompetencji – poznawania rzeczywistości społecznej, analizowania zebranych danych oraz projektowania na tej podstawie własnego w niej działania i profesjonalnego oceniania jego efektów. W proces kształcenia włączyliśmy pionierską koncepcję wczesnej profilaktyki rozwiązywania problemów w rozwoju psychospołecznym dzieci i młodzieży, oraz przeciwdziałania ich zachowaniom ryzykownym (autorstwa Marii Deptuły – Przewodniczącej Rady Programowej tego kierunku), zgodnie z którą działania profilaktyczne w środowiskach zagrożonych należy podejmować już od momentu narodzin dziecka.

Istotną cechą studiów o profilu praktycznym z modułowym kształceniem jest ich interdyscyplinarność. W kształceniu opartym na aktywizujących metodach studenci realizują efekty uczenia się, związane z nabywaniem kompetencji do profesjonalnego wykonywania zawodu pedagoga specjalisty w zakresie opieki, wychowania, profilaktyki uzależnień i socjoterapii. Składają się na nie wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne niezbędne do pracy z jednostką oraz grupą. Rozwijają zdolność do autorefleksji. Uczą się nie tylko poznawać rzeczywistość społeczną za pomocą rzetelnych narzędzi, ale też wprowadzać w niej zmiany i analizować ich skutki. Dzięki temu będą przygotowani do inicjowania i wdrażania innowacji społecznych, oraz zarządzania projektami społecznymi.

Dodatkowo studenci by sprostać aktualnym wymogom rynku pracy wobec absolwentów nauk społecznych zdobywają kompetencje niezbędne do projektowania i organizowania samozatrudnienia w obszarze usług opiekuńczych, edukacyjnych czy profilaktycznych, a także te potrzebne do angażowania się w projekty społeczne i aktywność społecznych organizacji pozarządowych. Dopasowanie do potrzeb rynku pracy odbywa się poprzez zwiększenie liczby godzin zajęć praktycznych (prowadzonych pod superwizją nauczycieli akademickich z doświadczeniem praktycznym i praktyków w różnorodnych miejscach pracy). Temu służy także wzmocnienie relacji z interesariuszami zewnętrznymi reprezentującymi nie tylko system oświaty, czy pomocy społecznej, ale również pracodawców małej i średniej przedsiębiorczości.

W procesie kształcenia bezcenne są wiedza i doświadczenie Osób, które przyjmują naszych studentów na praktykę. Dziękujemy serdecznie Państwu za wspieranie naszych Studentów w rozwoju oraz nas w przygotowywaniu nowej generacji specjalistów.

Pracownicy Katedry Pedagogiki Opiekuńczej i Profilaktyki Społecznej

2. Termin i wymiar praktyki pedagogicznej:

Praktykę ciągłą należy odbyć poza placówkami oświatowymi w wybranej przez studenta placówce/institucji prowadzącej działalność opiekuńczą, wychowawczą, profilaktyczną i/lub socjoterapeutyczną **sprawującej opiekę nad dziećmi i młodzieżą z grup ryzyka**. Praktykę ciągłą należy zrealizować po zakończeniu zajęć dydaktycznych przewidzianych na **IV semestr studiów**, nie później jednak niż do **30 września**, czyli przed rozpoczęciem **III roku studiów**, w wymiarze **120 godzin** dydaktycznych. **Nie więcej niż 60%** wymiaru godzinowego praktyki powinna stanowić aktywność studenta w bezpośrednim kontakcie z osobami, do pracy z którymi student przygotowuje się na terenie placówki/institucji przyjmującej oraz z opiekunem praktyki. Zaś pozostały czas praktyki student przeznaczą na przygotowanie się do pracy w placówce/institucji, czyli do realizacji zadań zawartych w programie praktyki i przygotowanie dokumentacji potwierdzającej osiągnięcie efektów uczenia się przewidzianych do zrealizowania podczas praktyki.

Tabela 1.

Formy aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności	Punkty ECTS
Godziny kontaktowe z opiekunem praktyki z ramienia placówki/institucji i ich podopiecznymi (przebywanie i aktywność na terenie placówki/institucji)	50-75	3
Godziny poza placówką/institucją na przygotowanie się przez studenta do wykonania zadań zleconych przez opiekuna praktyki z ramienia placówki/institucji przyjmującej, związanych z kierunkowymi efektami kształcenia	25-30	1
Godziny poza placówką/institucją na przygotowanie się przez studenta do wykonania zadań zawartych w programie praktyki, opracowania ich rezultatów oraz przygotowanie dokumentacji potwierdzającej realizację efektów uczenia się dla przedmiotu.	25-30	1
Razem	120	5

3. Proponowane miejsca praktyki:

Praktyka ciągła poza placówkami oświatowymi, organizowana przez Uniwersytet Kazimierza Wielkiego stanowi integralną część procesu kształcenia i jako wynikająca z toku studiów podlega zaliczeniu. Student może odbyć praktykę pod opieką pracownika jednej z niżej wymienionych placówek/institucji przyuczając się do pracy na wymienionych stanowiskach:

- **w placówce wsparcia dziennego** [opiekuńczej (koła zainteresowań, świetlice, kluby, ogniska wychowawcze); specjalistycznej (świetlice środowiskowe, socjoterapeutyczne); pracy podwórkowej) jako wychowawca/socjoterapeuta (Podstawa prawna: Dz.U. z 2011r. Nr 149, poz. 887, z późn. zmian. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159 Art.26 pkt.1.1a;1.4);
- **w placówce opiekuńczo-wychowawczej, socjalizacyjnej, interwencyjnej, rodzinnej** jako wychowawca-socjoterapeuta, opiekun dziecięcy (Podstawa prawna: Dz.U. z 2011r. Nr 149, poz. 887, z późn. zmian. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159 Art.26, pkt.1.5; Art. 98, pkt. 1.5);
- **w rodzinnej pieczy zastępczej** jako opiekun, koordynator (Podstawa prawna: Dz.U. z 2011r. Nr 149, poz. 887, z późn. zmian: Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159 Art.78.1.);

- w ośrodku kuratorskim jako społeczny/zawodowy kurator sądowy (Podstawa prawna: Dz.U. z 2001r., nr 98, poz.1071 z późn. zm.: Dz.U. 2020 poz. 167, Art. 84. pkt. 1, 2.);
- w niepublicznych instytucjach, organizacjach pozarządowych prowadzących działalność opiekuńczą, wychowawczą, profilaktyczną i socjoterapeutyczną dla dzieci i młodzieży szkolnej (Podstawa prawna: wszystkie przepisy regulujące zatrudnienie na stanowiskach w wymienionych typach i rodzajach instytucji i organizacji);
- w placówce/ instytucji organizującej półkolonie i inne formy zorganizowanego wypoczynku dla dzieci i młodzieży z grup ryzyka (Podstawa prawna: wszystkie przepisy regulujące zatrudnienie na stanowiskach w wymienionych typach i rodzajach instytucji i organizacji).

4. Cele praktyki ciągłej poza placówkami oświatowymi:

Praktyka ciągła stanowi część procesu kształcenia studentów i służy przygotowaniu ich do profesjonalnego wykonywania zawodu wychowawcy, opiekuna, socjoterapeuty, czyli specjalistów do pracy opiekuńczej, wychowawczej, profilaktycznej i socjoterapeutycznej poza placówkami oświatowymi.

Cele praktyki:

- gromadzenie doświadczeń w zakresie wczesnej opieki i edukacji oraz pracy opiekuńczej, wychowawczej, profilaktycznej, socjoterapeutycznej z wychowankami z grup ryzyka;
- konfrontowanie w działaniu praktycznym nabytych w trakcie I i II roku studiów wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych z różnych dyscyplin nauk społecznych z rzeczywistością opiekuńczą, wychowawczą, profilaktyczną, socjoterapeutyczną;
- poznanie statutowej działalności placówki/instytucji wczesnej opieki i edukacji lub sprawującej opiekę nad dziećmi i młodzieżą z grup ryzyka wybranej jako miejsce praktyki, w tym zakresu kompetencji ich pracowników;
- poznanie modelowych przykładów pracy opiekuńczej, wychowawczej, profilaktycznej i/lub socjoterapeutycznej w placówce/instytucji, poprzez obserwację pracy wykonywanej przez zatrudnioną w nich kadrę (zwłaszcza pracy opiekuna praktyki z ramienia placówki/instytucji przyjmującej), tak by móc w przyszłości wdrażać do praktyki zawodowej nowoczesne i wzorcowe rozwiązania o charakterze opiekuńczym, wychowawczym, profilaktycznym i/lub socjoterapeutycznym na rzecz dzieci do lat trzech oraz dzieci i młodzieży z grup ryzyka.

5. Efekty uczenia się do zrealizowania podczas praktyki ciągłej poza placówkami oświatowymi:

Każdy student uczestnicząc w praktyce ma do zrealizowania efekty uczenia się dla przedmiotu pod nazwą *Praktyka ciągła poza placówkami oświatowymi* - **Tabela nr 3.**, które wpisują się wymienione w **Tabeli nr 2.** efekty uczenia się określone dla kierunku studiów. Wynika to z przepisów prawa dotyczących projektowania procesu kształcenia w krajach UE – ERK Europejskich Ram Kwalifikacji i projektowania kierunku studiów w Polsce. Kierunkowe efekty uczenia się stanowią oczekiwane rezultaty procesu kształcenia, które student uzyskuje w trakcie realizacji programu kształcenia, zapisane w kategoriach wiedzy (**K_W**), umiejętności (**K_U**) i kompetencji społecznych (**K_K**). Ich uszczegółowieniem są tzw. efekty uczenia się dla przedmiotów, do których ten efekt kierunkowy został przypisany. Efekty uczenia się dla przedmiotu określają: a) wiedzę (**W**) jaką student powinien zgromadzić; b) umiejętności (**U**), czyli zdolności wykorzystywania wiedzy oraz wyćwiczone sprawności do wykonywania zadań i rozwiązywania

problemów, jakie powinien opanować; c) kompetencje społeczne (**K**), czyli zdolności do autonomicznego i odpowiedzialnego wykonywania powierzonych zadań, gotowość do uczenia się przez całe życie, sprawność komunikowania się, oraz umiejętność współdziałania z innymi zarówno w roli członka jak i lidera zespołu.

Student poprzez uczestnictwo w praktyce **po II roku studiów** powinien osiągnąć **wszystkie efekty uczenia się dla przedmiotu Praktyka ciągła poza placówkami oświatowymi** wskazane (zoperacjonalizowane) w zadaniach i w opinii opiekuna, wchodzące w skład **18 kierunkowych efektów uczenia się zawartych w poniższej tabeli.**

Tabela 2.

Efekty uczenia się dla kierunku realizowane na Praktyce ciągłej poza placówkami oświatowymi	
K_W10	Student posiada wiedzę na temat projektowania i prowadzenia badań diagnostycznych w praktyce pedagogicznej uwzględniającą zróżnicowane potrzeby i warunki życia dzieci od 0 do 15 lat oraz potrzeby edukacyjne uczniów w szkole podstawowej; zna specyfikę funkcjonowania uczniów: <i>1) ze zróżnicowanymi potrzebami edukacyjnymi, w tym uczniów szczególnie uzdolnionych</i> <i>2) dzieci pochodzących z rodzin o niskim statusie socjoekonomicznym</i> <i>3) z rodzin z trudnościami w wypełnianiu funkcji opiekuńczo-wychowawczych</i> <i>4) dzieci z trudnościami w nauce</i> <i>5) dzieci z trudnościami w zakresie funkcjonowania w żłobku, przedszkolu, szkole i innych instytucjach opiekuńczo-wychowawczych.</i>
K_W11	Student posiada wiedzę z zakresu metodyki wykonywania zadań opiekuńczo-wychowawczych i zadań z zakresu profilaktyki uzależnień - norm, procedur i dobrych praktyk w obszarze działalności pedagogicznej, do której się przygotowuje [w żłobku, przedszkolu, szkole podstawowej, świetlicy socjoterapeutycznej, domu dziecka i innych]; zna efektywne metody i środki oddziaływań z uwzględnieniem zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów, w tym istniejące w zasobach internetowych wspomagające prowadzenie zajęć; zna zasady bezpieczeństwa i higieny pracy w instytucjach edukacyjnych, wychowawczych i opiekuńczych, zasady odpowiedzialności prawnej nauczyciela w tym zakresie oraz zasady udzielania pierwszej pomocy.
K_W12	Student zna i rozumie podstawowe ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności pedagoga realizującego zadania dotyczące wczesnej opieki i edukacji, opieki, wychowania oraz profilaktyki uzależnień, w tym podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej (np. licencjonowania diagnostycznych narzędzi badawczych stosowanych w naukach społecznych i innych wytworów działalności naukowej) oraz prawa autorskiego; zna prawo oświatowe w zakresie niezbędnym do prawidłowego realizowania przez niego działań opiekuńczo-wychowawczych i profilaktycznych oraz prawa dziecka i osoby z niepełnosprawnością; zna i rozumie zadania szkoły dotyczące dostosowania organizacji procesu kształcenia i wychowania do zróżnicowanych potrzeb edukacyjnych uczniów.
K_U02	Student posiada umiejętności umożliwiające obserwowanie sytuacji i zdarzeń pedagogicznych, ich analizowanie z wykorzystaniem wiedzy pedagogicznej-psychologicznej oraz proponowanie rozwiązań problemów
K_U03	Student umie diagnozować potrzeby, możliwości, zdolności każdego dziecka/nastolatka od 0 do 15 roku życia oraz projektować i realizować adekwatne do nich programy opieki, wychowania, edukacji, profilaktyki uzależnień oparte na naukowych dowodach (evidence-based), zwłaszcza wspierające integralny rozwój dzieci, ich aktywność i uczestnictwo w procesie kształcenia i wychowania oraz w życiu społecznym.
K_U05	Student potrafi dobrać lub stworzyć i sprawdzić w praktyce materiały, środki, metody pracy w celu projektowania i efektywnego realizowania działań pedagogicznych (edukacyjnych, wychowawczych, opiekuńczych oraz z zakresu profilaktyki uzależnień)

K_U07	Student potrafi wspierać rozwój umiejętności kluczowych dzieci/nastolatków (od 0 do 15 lat) ze szczególnym uwzględnieniem ich innowacyjności, umiejętności samodzielnego i zespołowego rozwiązywania problemów, zdolności krytycznego myślenia
K_U08	Student potrafi projektować i realizować programy wychowawczo-profilaktyczne skierowane do uczniów, ich rodziców lub opiekunów i nauczycieli; monitorować postępy uczniów, ich aktywność i uczestnictwo w życiu społecznym szkoły; potrafi udzielać dzieciom/nastolatkom/rodzicom (od 0 do 15 lat) informacji zwrotnej do stymulowania ich do pracy nad własnym rozwojem
K_U09	Student potrafi pracować z dziećmi/nastolatkami (od 0 do 15 lat) ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi, w tym z dziećmi z trudnościami adaptacyjnymi związanymi z doświadczeniem migracyjnym, pochodzącymi ze środowisk zróżnicowanych pod względem kulturowym lub z ograniczoną znajomością języka polskiego, z dziećmi z rodzin o niskim statusie socjoekonomicznym, wykluczonymi i zagrożonymi wykluczeniem
K_U10	Student potrafi racjonalnie gospodarować czasem zajęć z dziećmi/nastolatkami oraz odpowiedzialnie i celowo organizować ich aktywność poza szkołą/placówką z poszanowaniem ich praw, w tym prawa do odpoczynku
K_U15	Student potrafi współdziałać z innymi osobami w ramach prac zespołowych (także o charakterze interdyscyplinarnym)
K_K01	Student jest gotowy do odpowiedzialnego pełnienia ról zawodowych pedagoga-profilaktyka, w tym: przestrzegania zasad etyki zawodowej i wymagania tego od innych, dbałości o dorobek i tradycje zawodu;
K_K03	Student jest świadomy własnej postawy wobec fundamentalnych celów pracy opiekuńczej, wychowawczej i profilaktycznej, filozoficznych podstaw różnych praktyk pedagogicznych w tych obszarach
K_K04	Student jest gotowy zarówno do krytycznej oceny posiadanej wiedzy specjalistycznej niezbędnej w zawodzie pedagoga-profilaktyka, jak i oceny odbieranych treści
K_K08	Student charakteryzuje się wrażliwością etyczną, empatią, otwartością, refleksyjnością, postawą prospołeczną i poczuciem odpowiedzialności za własny rozwój zawodowy, rozwój uczniów i podejmowane działania pedagogiczne
K_K09	Student potrafi porozumiewać się z osobami z różnych środowisk, w różnej kondycji emocjonalnej, rozwiązywać konflikty za pomocą dialogu, tworzyć dobry klimat do komunikowania się i budowania relacji opartych na zaufaniu między wszystkimi podmiotami procesu opieki, wychowania, profilaktyki uzależnień i angażować ich w działania, dzięki którym jego praca jest bardziej efektywna
K_K11	Student jest gotowy do projektowania i wprowadzania innowacyjnych zmian w swoim miejscu pracy w celu podnoszenia jakości świadczonych w niej usług opiekuńczych, edukacyjnych, wychowawczych i z zakresu profilaktyki uzależnień oraz dawania dobrego przykładu innym przez swoją postawę i pracę, między innymi w zakresie troski o poprawność postępowania się językiem ojczystym, kulturę i etykę wypowiedzi własnej i dzieci, młodzieży, z którymi pracuje
K_K12	Student jest gotowy do inicjowania działania na rzecz interesu publicznego myślenia i działania w sposób przedsiębiorczy zmierzający do rozwiązania wybranego problemu dotyczącego dzieci lub młodzieży występującego w środowisku, w którym odbywa praktykę zawodową

Wymienione w **tabeli nr 2**. efekty uczenia się dla kierunku były i będą realizowane na kilku przedmiotach, nie tylko w ramach tej praktyki, której dotyczy niniejszy program. Zatem przełożenie ich na efekty uczenia się dla tej właśnie praktyki przedstawione w **tabeli nr 3** może obejmować tylko pewien wycinek efektu dla kierunku.

Tabela 3. Zadania sprawdzające efekty uczenia się kierunkowe i dla przedmiotu w powiązaniu z przedmiotami nauczania na II roku studiów, podczas którego również osiągnano wymienione w I kolumnie kierunkowe efekty uczenia się.

Efekt kier.	Efekt dla przedmiotu: <i>Praktyka ciągła poza placówkami oświatowymi</i>	Zadania sprawdzające efekty dla przedmiotu
K_W12	<p>W1 – student zna i rozumie prawne, organizacyjne i etyczne podstawy funkcjonowania placówki/institucji, w której odbywa praktykę oraz zna i rozumie miejsce placówki/institucji na mapie polskiego systemu wsparcia i pomocy dzieciom i młodzieży z grup ryzyka [K_W12]</p>	<p>Zadanie nr 1. Studentka/Student zapozna się z aktami prawnymi (ustawy, rozporządzenia, statut, regulaminy wewnętrzne) regulującymi działalność statutową placówki/institucji oraz pozna jej misję funkcjonowania i wizję działalności. Realizację zadania potwierdza opiekun praktyki zapisem w arkuszu <i>Opinii</i> oraz student dokumentując to w dzienniku praktyki w dowolnej formie np. Map Myśli, schematu/ów ilustrującego/yh działalność organizacyjną, i/lub funkcje, zadania instytucji, tabelę lub listę poznanych dokumentów oraz charakterystyki misji i wizji placówki/institucji itp.</p>
K_W10 K_U03	<p>W2 - student potrafi korzystać z wiedzy naukowej dla opisu i interpretacji warunków i efektów rozwoju psychospołecznego wychowanków [K_W10] W3 - student zna i rozumie zasady projektowania postępowania diagnostycznego służące lepszemu rozumieniu funkcjonowania wybranego wychowanka/podopiecznego (prowadzenia obserwacji i stosowania innych technik diagnostycznych) [K_W10] U1 – student potrafi obserwować zachowania wychowanka/podopiecznego i jego interakcje w placówce/institucji oraz na ich podstawie i z wykorzystaniem innych technik diagnostycznych) diagnozować jego potrzeby i zasoby [K_U03]</p>	<p>Zadanie nr 2. W porozumieniu z opiekunem praktyki Studentka/Student przygotowuje program własnej pracy z grupą dzieci/nastolatków lub z wybraną osobą, który zrealizuje w trakcie drugiego tygodnia praktyki. Program pracy z grupą/z jednostką składa się z następujących elementów:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Cel główny oddziaływań i jego uzasadnienie z odwołaniem się do¹: <ol style="list-style-type: none"> a) wiedzy zgromadzonej o dziecku/nastolatku w instytucji (w dokumentacji, w pamięci opiekunów/wychowawców) w pierwszym tygodniu trwania praktyki; b) własnych obserwacji / rozmów z podopiecznymi znajdującymi się w placówce / zastosowania narzędzi/a o sprawdzonej rzetelności w pierwszym tygodniu trwania praktyki; c) wiedzy naukowej o potrzebach grupy/dziecka lub nastolatka w tym wieku, mających/mającego określone doświadczenia życiowe [W2; W3; U1; U2]. 2. Definicja/e i krótki opis stanów rzeczy występujących w celu głównym na podstawie wiedzy naukowej dotyczącej, w tym wiedzy o warunkach, w których mogą zajść zmiany w stanie/stanach rzeczy zawartych w celu. [Np. Jeśli celem jest zmiana w zakresie gotowości wychowanka do pomagania innym ludziom – oprócz zdefiniowania pojęcia „gotowość do pomagania” należy wskazać, czego musi się nauczyć, jakie kompetencje rozwinąć osoba, żeby być gotową

¹ W uzasadnieniu należy wskazać źródła wiedzy w sposób zgodny z zasadami pisarstwa naukowego. Przypis ten odnosi się także do pozostałych punktów zadania.

<p>K_U05</p> <p>K_K04</p>	<p>U2 – student projektuje i wdraża (autorskie lub istniejące) rozwiązania stanowiące program oddziaływań o charakterze (adekwatnie do postawionej diagnozy) opiekuńczym, wychowawczym, edukacyjnym lub profilaktycznym, którego konstrukcja oparta jest na naukowych dowodach (evidence-based) i ukierunkowane są na zaspokajanie zróżnicowanych potrzeb wychowanka, poprawę warunków jego życia poprzez niwelowanie zagrożeń i wzmacnianie zasobów [K_U03]</p> <p>U3 – student do realizacji programu oddziaływań dobiera materiały, środki i metody pracy sprzyjające efektywnej realizacji oddziaływań (stosowanie form pracy rozwijających kompetencje społeczne, metod pracy o charakterze aktywnym i interaktywnym, czy włączanie wiodących strategii profilaktycznych) [K_U05]</p> <p>K1- student jest gotowy do przeprowadzenia refleksji nad własnym działaniem pedagogicznym stosując zarówno krytyczną analizę posiadanej wiedzy specjalistycznej jak i odbieranych treści [K_K04]</p>	<p><i>do spontanicznego pomagania innym? Lista niezbędnych kompetencji przedstawianych w literaturze dotyczącej np. postaw prospołecznych jest dość długa, ale wiedza zgromadzona w punkcie 1 pozwoli na wybranie tych, których najprawdopodobniej brakuje osobie / grupie. Warto się zastanowić, które umiejętności poprzedzają inne, np. aktywne słuchanie innych może poprzedzać działanie na ich rzecz i sprawić, że pomoc będzie adekwatna. Warto też wziąć pod uwagę to, co jest możliwe i najłatwiejsze w tym momencie, w tej sytuacji, biorąc pod uwagę konkretną grupę/ osobę].</i></p> <p>3. Cele szczegółowe spójne z wiedzą zawartą w punkcie 1 i 2. wraz z definicjami zawartych w nich pojęć stanów rzeczy.</p> <p>4. Opis metod osiągania każdego z celów szczegółowych:</p> <p>a) w przypadku pracy z grupą mogą to być scenariusze np. 3-5 zajęć/spotkań</p> <p>b) w przypadku pracy z wybranym dzieckiem/ nastolatkiem, krótka charakterystyka metod, które mają być wykorzystane wraz z przykładami odnoszącymi się do wybranego celu szczegółowego / celów szczegółowych.</p> <p>W każdym z przypadków należy krótko uzasadnić wybór metod/ metody [W2; U2; U3].</p> <p>5. Zapis refleksji po zrealizowaniu każdego etapu pracy z grupą / wybranym dzieckiem/ nastolatkiem odnoszących się do sukcesów i porażek w osiąganiu zamierzonego celu / zamierzonych celów i wniosków na przyszłość <i>[Co się udało? Skąd to wiem? Co się nie udało? Skąd to wiem? Co mogę zrobić w przyszłości, gdyby taka sytuacja zdarzyła się jeszcze raz?]</i> [K1]</p>
<p>K_U08</p> <p>K_K12</p>	<p>U4 - student projektuje oddziaływania o charakterze wychowawczo-profilaktycznym skierowane do wychowanków, ich rodziców lub wychowawców/opiekunów [K_U08]</p> <p>K2 – student potrafi zaobserwować w placówce/instytucji problemy/trudności dotyczące wychowanków/podopiecznych występujące w ich środowisku i zaproponować zmiany [K_K12]</p>	<p>Zadanie nr 3. Studentka/Student na bazie poczynionych w placówce obserwacji identyfikuje problem, którego rozwiązanie wymaga zastosowania wiedzy z zakresu profilaktyki uzależnień i proponuje jego rozwiązanie wskazując na istniejące w praktyce rozwiązania w postaci np. rekomendowanych programów wychowawczo-profilaktycznych, lub przedstawia projekt własnego rozwiązania. Zadanie należy przedstawić pisemnie według schematu: <i>opis problemu, tło problemu, proponowane rozwiązanie, uzasadnienie rozwiązania. Łącznie opis nie powinien przekroczyć 1800 znaków ze spacjami.</i></p>

Powyżej zlecane zadania sformułowane są tak, by można je zrealizować w każdej placówce/instytucji przyjmującej studenta na praktykę ciągłą poza placówkami oświatowymi. Do realizacji zadań opisanych w tabeli nr 3 student może posiłkować się wiedzą zdobytą w toku dotychczasowego procesu kształcenia a w szczególności zdobytą w trakcie II roku studiów. Są to takie przedmioty jak:

Przedmiot nr 20. Diagnozowanie warunków i efektów rozwoju dziecka do 6 roku życia [K_W10 K_U03 K_U04]

Przedmiot nr 21. Diagnozowanie w profilaktyce uniwersalnej [K_W10 K_U03 K_U04]

Przedmiot nr 24. Teoria i metodyka projektowania, realizacji i ewaluacji oddziaływań wspomagających rozwój psychospołeczny dzieci i młodzieży [K_W11 K_U08 K_U09]

Przedmiot nr 25. Teoria i metodyka projektowania, realizacji i ewaluacji warunków rozwoju dziecka do 6 roku życia [K_W11 K_U08 K_U09 K_U10]

Przedmiot nr 26. Teoria i metodyka projektowania, realizacji i ewaluacji oddziaływań w profilaktyce uniwersalnej [K_W11 K_U08 K_U09]

Przedmiot nr 36. Wspomaganie rozwoju psychomotorycznego dzieci do lat 3 [K_W11 K_U05]

Przedmiot nr 37. Wspomaganie rozwoju społeczno-emocjonalnego dzieci do 6 roku życia [K_W11 K_U04 K_U05 K_U08]

Oceny zadań dokonuje nauczyciel akademicki, po zakończeniu praktyki i złożeniu dokumentacji.

6. Treści kształcenia i organizacja II części praktyki ciągłej (120 godz.) powinny wynikać z:

- **celów statutowych placówki/instytucji** przyjmującej studenta na praktykę ciągłą oraz **charakteru i treści zadań**, jakie w ramach obowiązków służbowych na zajmowanym stanowisku powinien realizować opiekun praktyk;
- **charakteru i treści zadań z puli propozycji wynikających z modułowego programu kształcenia** w ramach poszczególnych bloków i przedmiotów służących weryfikacji efektów uczenia się dla przedmiotu i kierunku, czyli składających się na przygotowanie zawodowe studenta;
- **sformułowanych przez studenta dodatkowych zadań**, które chciałby zrealizować w placówce/instytucji z racji planowanego własnego rozwoju zawodowego.

Podstawowe treści kształcenia to:

I. Prawne aspekty funkcjonowania placówki/instytucji przyjmującej:

- a. *regulacje prawne stanowiące podstawę funkcjonowania placówki/instytucji (akty prawne) i ich treści dotyczące celów, funkcji, zadań, metod związanych z jej działalnością, oraz organizacją pracy i jej dokumentowaniem;*
- b. *miejsce placówki/instytucji na mapie polskiego systemu wsparcia i pomocy dzieciom i młodzieży z grup ryzyka.*

II. Aktywność zawodowa pracowników placówki/instytucji przyjmującej:

- a. *zakres obowiązków służbowych kadry placówki/instytucji (w tym tych związanych z prowadzeniem dokumentacji służbowej);*
- b. *specyfika pracy opiekuna praktyki sprawującego bezpośredni nadzór nad praktyką studenta;*
- c. *poznawanie warsztatu pracy opiekuna praktyki wynikającego z jego doświadczenia zawodowego;*
- d. *czynności podejmowane przez opiekuna praktyk w placówce oraz prowadzone przez niego zajęcia;*
- e. *sposoby integrowania przez opiekuna praktyk w placówce różnej działalności, w tym opiekuńczo-wychowawczej, profilaktycznej i/lub socjoterapeutycznej.*

- III. Charakterystyka wychowanka/podopiecznego placówki/institucji przyjmującej studenta na praktykę:**
- a. zorganizowane i podejmowane spontanicznie przez wychowanka/podopiecznego aktywności o charakterze formalnym i nieformalnym;
 - b. działania podejmowane przez opiekuna praktyk na rzecz zapewnienia bezpieczeństwa i zachowania dyscypliny w grupie.
- IV. Relacje wewnątrz instytucjonalne zachodzące pomiędzy wszystkimi podmiotami uczestniczącymi w realizacji celów statutowych placówki/institucji przyjmującej:**
- a. zorganizowane i podejmowane spontanicznie aktywności grup wychowanków/podopiecznych o charakterze formalnym i nieformalnym;
 - b. interakcje dorosły (wychowawca, opiekun) – wychowanek, podopieczny oraz interakcja kadra placówki/institucji - grupa wychowanków, podopiecznych;
 - c. przebieg procesów komunikowania interpersonalnego i społecznego w grupach wychowawczych, ich prawidłowości i zakłóceń;
 - d. dynamika grupy wychowawczej, role pełnione przez uczestników grupy;
 - e. zachowania i postawy wychowanków/podopiecznych w placówce/institucji;
 - f. pomoc w sprawowaniu opieki i nadzoru nad grupą oraz zapewnianiu bezpieczeństwa;
 - g. pomoc w podejmowaniu działań wychowawczych wynikających z zastanych sytuacji;
- V. Refleksja nad funkcjonalnością placówki/institucji będącej miejscem odbywania przez studenta praktyki.**
- a. analiza oraz interpretacja sytuacji i zdarzeń zaobserwowanych podczas pobytu w miejscu odbywania praktyki;
 - b. konfrontowanie wiedzy teoretycznej z praktyką i włączanie jej w rozwiązywanie zadań praktycznych;
 - c. prowadzenie dokumentacji praktyki;
 - d. ocena własnego funkcjonowania w toku realizowania zadań opiekuńczych i wychowawczych, profilaktycznych i/lub socjoterapeutycznych;
 - e. konsultacje z opiekunem praktyki w celu omawiania obserwowanych sytuacji i przeprowadzanych działań.

7. Obowiązki studenta na praktyce

Student zobowiązany jest do:

- 1) obecności w placówce w podanym wymiarze czasu;
- 2) złożenia dokumentacji przygotowanej przez Studium Praktyk i Radę Programową Kierunku przed rozpoczęciem praktyki u Dyrektora/Kierownika placówki/institucji;
- 3) zgłoszenia się na praktykę w dniu jej rozpoczęcia zgodnie z ustaleniami wstępnymi;
- 4) przestrzegania regulaminu/statutu placówki/institucji obowiązującego etatowych pracowników;
- 5) przestrzegania planu zajęć ustalonego przez dyrektora/kierownika i opiekuna praktyki z ramienia placówki/institucji;
- 6) zachowania przez studenta na praktyce punktualności i kultury osobistej;
- 7) przestrzegania czasu oraz sposobu realizacji zajęć na praktyce ustalonego przez opiekuna studenta z ramienia placówki/institucji;

- 8) telefonicznego poinformowania przez studenta opiekuna praktyki z placówki/ instytucji o nieobecności z powodu choroby, oraz odpracowania nieobecności po ustaniu jej przyczyn;
- 9) prowadzenia dziennika praktyki według podanego wzoru (**Załącznik nr 1**);
- 10) złożenia dziennika praktyk wraz z opinią (**Załącznik nr 2**) u opiekuna kierunkowego praktyki z ramienia Uczelni bezpośrednio po zakończeniu praktyki;

8. Obowiązki opiekuna kierunkowego praktyk z ramienia Uczelni

Opiekun kierunkowy praktyk z ramienia Uczelni zobowiązany jest do:

- 1) informowania studentów o miejscu, formie, celach i zadaniach praktyki określonych w programie;
- 2) czuwania nad właściwym przebiegiem praktyki w terenie;
- 3) kontrolowania przebiegu praktyki, w tym hospitowania (wyrwykowego sprawdzania obecności studenta na praktyce i jego aktywności);
- 4) rozstrzygania ewentualnych sporów związanych z przebiegiem praktyki;
- 5) sprawdzania dokumentacji sporządzonej przez studenta po zakończeniu praktyki;
- 6) zaliczania praktyk studentom na podstawie stosownej dokumentacji (dziennik praktyk i opinia);
- 7) złożenia sprawozdania z praktyk studenckich kierownikowi Studium Praktyk.

9. Oczekiwane działania ze strony Dyrektora/Kierownika placówki/instytucji:

- 1) zapoznanie studenta z całokształtem działalności placówki i obowiązującymi przepisami oraz z prawami i obowiązkami pracowników placówki;
- 2) przydzielenie opiekuna praktyki z placówki – instruktora praktyki i określenie obowiązków studenta;
- 3) informowanie opiekuna praktyk z ramienia uczelni o nie zgłoszeniu się studenta na praktykę i trudności w jej realizacji;
- 4) podsumowanie praktyki, wypełnienie wymaganej do zaliczenia praktyki dokumentacji – ustalenie wspólnie z opiekunem praktyki z placówki oceny praktyki studenta;
- 5) udzielenie informacji pracownikowi Uczelni o funkcjonowaniu studenta na praktyce.

10. Oczekiwane działania ze strony opiekuna praktyki z placówki/instytucji:

Opiekun praktyki:

- 1) wspólnie ze studentem opracowuje plan praktyki (*wzór znajduje się w Dzienniku praktyk*);
- 2) kontroluje prawidłowość zapisów dokonywanych przez studenta w dzienniku praktyk;
- 3) prowadzi zajęcia pokazowe i omawia je ze studentem;
- 4) zaznajamia studenta ze swoim warształtem pracy;
- 5) stwierdza odbycie zaplanowanych zadań w każdym dniu praktyki własnoręcznym podpisem w dzienniku praktyki studenta;
- 6) sporządza opinię studenta i przedkłada ją do zatwierdzenia Dyrektorowi/Kierownikowi placówki/instytucji;
- 7) udziela informacji pracownikowi Uczelni (Opiekunowi kierunkowemu praktyk) o funkcjonowaniu studenta na praktyce.

11. Zaliczenie praktyki:

Zaliczenie praktyki nastąpi po:

- 1) zrealizowaniu przez studenta liczby godzin praktyki zgodnej z rozkładem godzinowym praktyki zawartym w tabeli nr 1., potwierdzonych przez Opiekuna praktyki z ramienia placówki/institucji podpisami w Dzienniku praktyk;
- 2) osiągnięciu wszystkich 4 celów praktyki (s.4), czego potwierdzeniem będą stosowane zapisy w poszczególnych częściach dziennika praktyk stanowiącego *Załącznik nr 1*, obejmujące treści kształcenia do realizacji podczas praktyki (s.9-10);
- 3) poprawnym opracowaniu 3 zadań zleconych do wykonania podczas praktyki przez Radę Programową Kierunku, stanowiących potwierdzenie przypisanych Praktyce ciągłej efektów uczenia się,
- 4) uzyskaniu pozytywnej opinii od Opiekuna praktyk z ramienia placówki/institucji i Opiekuna kierunkowego z ramienia UKW.
- 5) niezwłocznym od zakończenia praktyki złożeniu Dziennika praktyk u opiekuna kierunkowego praktyki z ramienia UKW.

12. Informacje uzupełniające:

- 1) plan praktyki powinien być tak opracowany, aby student mógł realizować zadania wynikające z rozkładu czasu przewidzianego programem studiów.
- 2) w ostatnim dniu praktyki następuje jej podsumowanie przez Dyrektora/Kierownika placówki/institucji.
- 3) dziennik praktyk oraz opinię student składa u wyznaczonego opiekuna kierunkowego praktyk w pierwszym tygodniu po zakończeniu praktyk.